

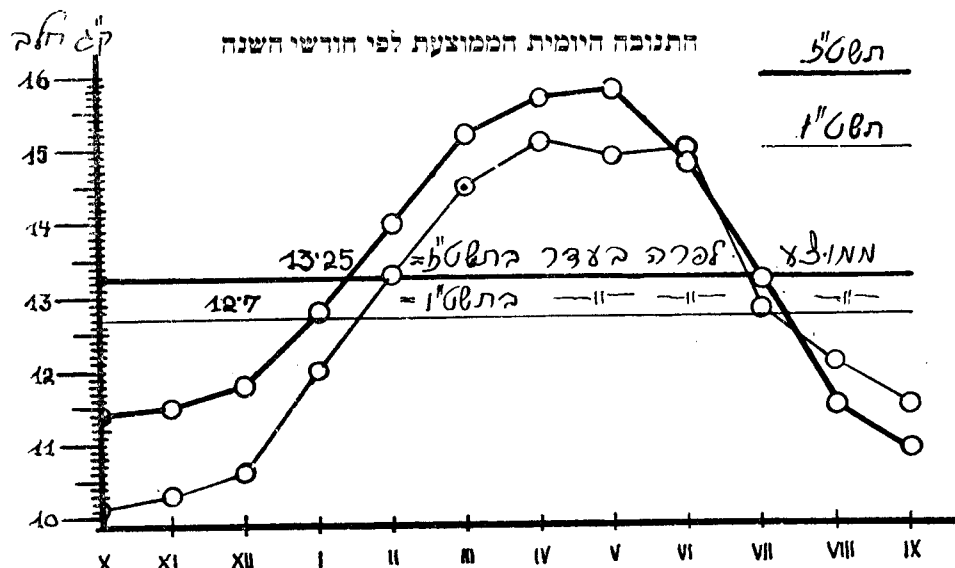
סיכום ביקורת תנובת החלב והשומן לשנת תשט"ז 1955/56

ביקורת החלב והשומן בשנת תשט"ז קוימה ב־182 משקים והקיפה למעלה מ־14000 פרות. שהן 40% בקירוב ממספר החולבות במדינה. מספר המשקים המבוקרים כולל 156 קיבוצים, 9 מושבים, 9 מוסדות חינוך חקלאיים ו־9 מושבים שיתופיים. ב־15 משקים בוצעה הבקורת רק בחלק מן השנה ובהם לא סוכמו התוצאות. הסיבות לאי־מילוי כל 12 הבקורות היו: הצטרפות משיקים לבקורת בהמשך השנה, חיסול עדרים מטעמים משקיים, הפרעות בעבודת המבקרים ועוד.

החודש	מספר פרות בעדר	מספר פרות בבקורת	ק"ג חלב ביום הבקורת	% שומן	ממוצע לפרה בעדר	ממוצע לפרה בבקורת	המליטו פרות	המליטו מבכירות נשחטו	נמכרו מתו
אוקטובר	13831	10731	157832	3.69	11.4	14.7	870	380	329
נובמבר	13543	10192	155264	3.70	11.5	15.2	842	414	412
דצמבר	13360	9814	157642	3.70	11.8	16.1	763	379	458
ינואר	13744	10306	176099	3.66	12.8	17.1	926	395	377
פברואר	13798	10798	193045	3.66	14.0	17.9	1049	422	322
מרץ	14197	11636	216164	3.55	15.2	18.6	1052	403	360
אפריל	13763	11849	216129	3.52	15.7	18.2	985	633	326
מאי	13111	11429	207315	3.45	15.8	18.1	617	332	350
יוני	13738	11828	202997	3.47	14.8	17.2	530	217	289
יולי	13479	11123	177904	3.52	13.2	16.0	474	368	271
אוגוסט	13972	11150	160590	3.53	11.5	14.4	619	205	263
ספטמבר	12501	9615	139504	3.58	10.9	14.2	710	286	267
ממוצע לחודש	13586	10873	180040	3.58	13.25	16.6	—	—	3
סיכום שנתי	13586	10873	180040	3.58	13.25	16.6	—	—	3
	4024	4434	9536	3.58%	173	ק"ג שומן,			65

ממוצע לפרה ולשנה: 4836 ק"ג חלב, 173 ק"ג שומן, 3.58%

התנודות בטור "מספר הפרות בעדר" נובעות של המבכירות שהמליטו (4434), עולה על מספר מן התנועה בעדרים ומהשמטת מספר משקים הפרות שנמכרו, נשחטו ומתו. עובדה זו מעידה שלא בוקרו באותם החודשים. המספר המסומם על יציבות העדר במשקי הבקורת באופן כללי.

עקומות החלב לפי הממוצע ליום ולפרה בעדר מדגימות יפה את יתרון שנת תשט"ז במחציתה הראשונה לעומת מחצית שנת תשט"ו. משבר הקיץ היה השנה קשה מאוד. העקומה יורדת בקו תלול מחודש מאי ומגיע לנקודת השפל בהודש ספטמבר ב־0,6 ק"ג מתחת לשפל של תשט"ו.

באזורי עמק הירדן ובית־שאן ירדו העדרים לממדי צעים נמוכים, כפי שלא נחשמו זה שנים רבות. אף על פי כן הגיע הממוצע לפרה בעדר ל־13.25 ק"ג ליום, שהם 0,55 ק"ג יותר מהממוצע של השנה לפני כן.

הסיכום השנתי לתשט"ז 1955/56 לפי המשקים
(ערוך לפי דמת התנובה)

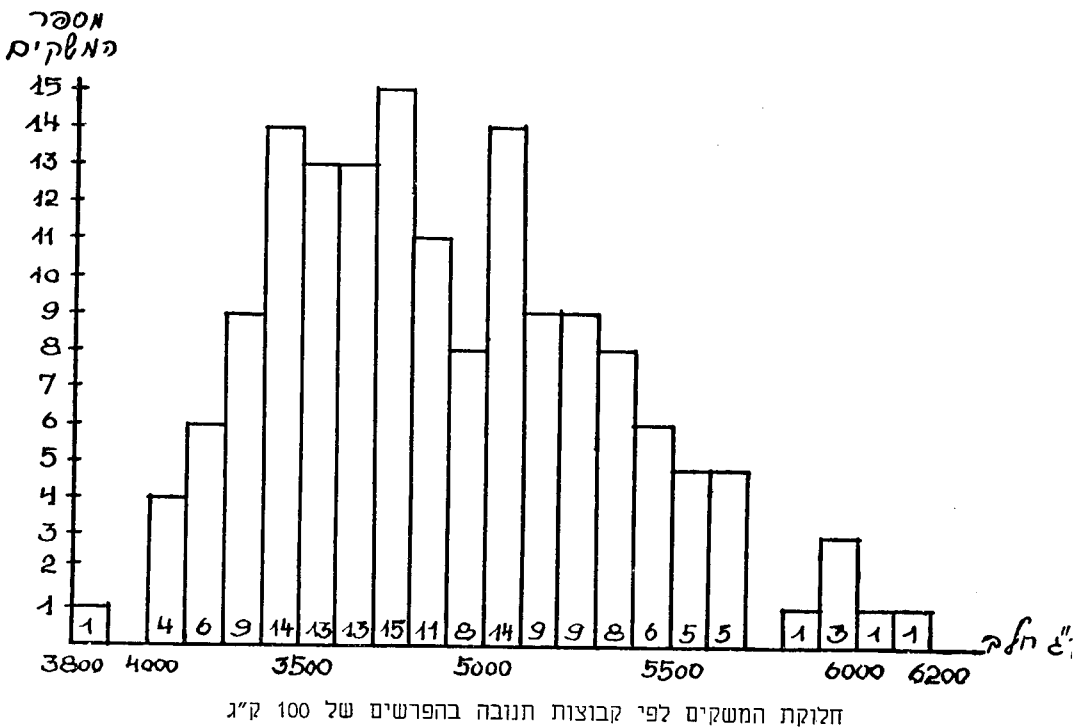
ה מ ש ק	תנובה ממוצעת				ה מ ש ק	תנובה ממוצעת			
	פרות בממוצע	חלב ק"ג	שומן ק"ג	% שומן		פרות בממוצע	חלב ק"ג	שומן ק"ג	% שומן
1. עין־צורים	81.9	6194	207	3.37	31. עין־דור	57.3	5307	186	3.50
2. נירים	82.8	6069	207	3.39	32. מחניים	41.7	5282	198	3.74
3. שובל	116.7	5968	218	3.66	33. גבעתי־עוז	50.8	5263	196	3.73
4. שלוחות	65.2	5968	208	3.48	34. נוה־איתן	73.4	5260	186	3.53
5. משאבי־שדה	33.8	5902	208	3.53	35. צרעה	46.6	5256	184	3.50
6. ויבנים	43.0	5884	222	3.77	36. מעברות	89.8	5249	184	3.51
7. עמיר	67.3	5789	214	3.70	37. געש	35.3	5238	184	3.51
8. בית־אלפא	129.9	5679	200	3.53	38. יגור	228.0	5216	192	3.68
9. גבע	131.8	5672	202	3.56	39. משואות־יצחק	50.3	5212	170	3.27
10. רוחמה	93.3	5617	208	3.70	40. ניר־יצחק	45.7	5205	183	3.52
11. גת	61.5	5610	201	3.59	41. יסודות	52.1	5198	186	3.57
12. משמר־הנגב	55.2	5606	196	3.49	42. גבעתי־חיים, אחד	80.6	5190	186	3.59
13. גניגר	135.3	5592	207	3.71	43. רשפים	60.7	5187	181	3.49
14. קרית־ענבים	102.1	5541	187	3.38	44. אושה	81.0	5172	196	3.79
15. יורעאל	43.2	5522	206	3.73	45. כפר־בהיה	24.3	5157	182	3.53
16. חוקוק	40.3	5519	203	3.68	46. גבולות	55.2	5121	180	3.52
17. כפר־בלוט	79.9	5515	199	3.60	47. עין־חרוד, הקהמ"א	100.2	5110	190	3.72
18. יקום	69.7	5482	191	3.49	48. עין־שמר	93.1	5110	174	3.40
19. המעפיל	24.8	5435	200	3.68	49. שפיים	75.5	5110	167	3.26
20. אורים	74.1	5428	194	3.57	50. גבים	51.0	5092	175	3.44
21. תל־יוסף	191.9	5409	197	3.65	51. גן־שמואל	55.8	5088	197	3.88
22. הזורע	61.3	5402	193	3.58	52. כפר־מסריק	63.3	5088	178	3.49
23. כפר־גלעדי	129.9	5402	196	3.63	53. חצרים	48.3	5081	171	3.36
24. כפר־מנחם	63.2	5387	190	3.52	54. העוגן	65.6	5070	176	3.48
25. צאלים	58.0	5376	181	3.36	55. הפצייבה	45.3	5052	175	3.46
26. שדה־אליהו	61.4	5350	194	3.63	56. חולדה	82.3	5048	174	3.34
27. דן	89.9	5340	187	3.51	57. כפר־הנוער הדסים	12.3	5037	205	4.06
28. כפר־יהושע	335.3	5334	195	3.65	58. עין־המפרץ	75.2	5037	184	3.65
29. להבות־הבשן	51.8	5333	190	3.57	59. ביה"ס נהלל	45.3	5019	186	3.70
30. בית־השטה	30.6	5325	193	3.63	60. דורות	69.2	5015	179	3.57

ה מ ש ק	תנובה				ה מ ש ק	תנובה			
	פרות בממוצע	חלב ק"ג	שומן ק"ג	% שומן		פרות בממוצע	חלב ק"ג	שומן ק"ג	% שומן
.61 כפר-הנוער בן-שמן	33.1	5008	183	3.66	.100 עין-כרמל	74.8	4664	159	3.41
.62 חות-לימוד עפולה	22.3	5004	190	3.79	.101 בארות-יצחק	51.2	4654	168	3.62
.63 רמת-הכובש	49.3	5001	170	3.39	.102 כפר-יחזקאל	308.3	4650	162	3.49
.64 כנרת	132.7	4986	184	3.69	.103 נהלל	279.6	4650	162	3.48
.65 תמורים	30.4	4986	175	3.51	.104 עין-חרוד, אחוד	104.0	4650	169	3.64
.66 אפיקים	124.0	4982	172	3.46	.105 גלי-און	52.3	4639	171	3.68
.67 הראל	39.3	4975	172	3.45	.106 בית-זרע	101.4	4621	172	3.73
.68 מענית	65.3	4971	168	3.38	.107 להבות-הביבה	44.2	4621	170	3.68
.69 לביא	42.1	4957	166	3.35	.108 בארי	75.5	4610	158	3.42
.70 דליה	45.4	4935	181	3.67	.109 שבי-ציון	141.9	4610	172	3.73
.71 משמר-העמק	95.4	4931	181	3.68	.110 שמיר	55.5	4609	—	—
.72 מולדת	86.3	4887	181	3.70	.111 סער	41.8	4599	167	3.64
.73 ברור-חיל	49.5	4880	168	3.45	.112 רמת-דוד	41.4	4595	168	3.65
.74 מעלה-החמשה	63.3	4880	166	3.40	.113 רמות-מנשה	41.5	4592	173	3.76
.75 נחשון	45.8	4876	167	3.43	.114 דגניה ב'	119.5	4588	166	3.62
.76 מבקעים	39.3	4865	—	—	.115 בית-שערים	257.8	4584	173	3.78
.77 תל-רעים	44.6	4865	163	3.36	.116 גליליים	42.4	4581	154	3.37
.78 נחשונים	53.8	4862	164	3.45	.117 מקוה-ישראל	76.3	4581	169	3.69
.79 שריר	95.8	4833	175	3.62	.118 גזר	62.1	4577	154	3.36
.80 משמר-דוד	52.3	4829	183	3.78	.119 ארז	53.7	4563	155	3.40
.81 מזרע	143.8	4814	179	3.71	.120 שדות-יים	31.7	4559	162	3.56
.82 כברי	47.6	4800	170	3.54	.121 מגן	39.8	4526	157	3.47
.83 גבעת-ברנר	132.3	4796	157	3.28	.122 גבעת-השלושה	47.8	4519	161	3.56
.84 נגבה	69.2	4789	174	3.63	.123 שער-הגולן	51.8	4508	156	3.47
.85 בית-קמה	44.6	4789	169	3.52	.124 גבעות-זייד	50.7	4490	—	—
.86 רבדים	56.4	4760	176	3.69	.125 צובה	48.7	4479	164	3.67
.87 דברת	54.4	4756	173	3.63	.126 מרחביה	79.8	4464	165	3.70
.88 דפנה	89.8	4756	167	3.52	.127 ביה"ס פרדס-חנה	18.5	4464	162	3.63
.89 רמת-השופט	80.1	4756	173	3.64	.128 כפר-דבורג	320.3	4460	161	3.60
.90 כפר-רופין	60.1	4745	159	3.36	.129 אשדות-יעקב, אחוד	94.5	4457	165	3.70
.91 עין-החורש	83.3	4745	178	3.76	.130 בית-קשת	42.8	4457	154	3.46
.92 גל-עד	73.8	4738	169	3.56	.131 לוחמי-הגיטאות	47.8	4457	156	3.51
.93 מגידו	41.6	4738	178	3.76	.132 עין-השופט	64.5	4438	158	3.56
.94 מסילות	38.3	4730	173	3.66	.133 האון	44.6	4422	143	3.55
.95 נצר	77.3	4727	165	3.50	.134 חולתא	49.8	4417	155	3.52
.96 גנוסר	31.2	4719	169	3.58	.135 כפר-ויתקין	508.1	4413	165	3.74
.97 מנרה	35.2	4716	168	3.57	.136 גזית	54.4	4409	161	3.65
.98 שילר	54.8	4716	168	3.56	.137 עברון	45.9	4406	152	3.46
.99 עמיעד	45.2	4668	169	3.61	.138 יפעת	125.5	4395	160	3.63

ה מ ש ק	פרות בממוצע	תנובה חלב ק"ג	תנובה ממוצעת שומן ק"ג	% שומן	ה מ ש ק	פרות בממוצע	תנובה חלב ק"ג	תנובה ממוצעת שומן ק"ג	% שומן
139. כפר-סאלד	50.2	4395	169	3.84	151. הגושרים	44.3	4252	158	3.72
140. גבעת-חיים, הקה"מ	90.3	4369	157	3.59	152. בית-יצחק	230.5	4205	151	3.60
141. עין-הנציב	66.0	4358	153	3.51	153. כפר-חיים	181.8	4183	154	3.69
142. עין-גב	47.3	4333	153	3.54	154. ידידיה	176.8	4179	156	3.74
143. רגבה	72.3	4329	152	3.50	155. דגניה א'	120.1	4146	160	3.87
144. באר-טוביה	466.9	4307	158	3.66	156. אשדות-יעקב, קה"מ	90.3	4146	151	3.64
145. הסוללים	45.9	4307	164	3.81	157. רמת-יוחנן	122.9	4088	147	3.59
146. חמדיה	47.0	4307	155	3.61	158. שער-העמקים	56.8	4066	146	3.59
147. מפלסים	61.7	4289	147	3.42	159. געתון	35.7	4062	147	3.61
148. עין-השלושה	57.6	4289	145	3.38	160. ביה"ס עיינות	39.8	4052	153	3.78
149. יבנה	69.0	4274	148	3.47	161. סירת-צבי	59.2	3803	135	3.54
150. אלוני-אבא	39.3	4260	146	3.42					

ברשימה זו ערוכים 161 משקים. ב-14 משקים לא ניתן לסכם את השנה מסיבות שהוזכרו לעיל. מעוד 7 משקים לא הגיע כל החומר הדרוש מסיבות שהוזמן גרמן ובחוברת הבאה של "משק הבקר והחלב" תושלם רשימה זו.

מבחינת גודל העדרים לא חלו שינויים לגבי שנת תשט"ו. עדר כפר ויתקין עומד בראש עם 508 חולבות בממוצע שנתי וגדול העדרים במשך קים הקיבוציים נשאר עדר יגור עם 228 חולבות בממוצע שנתי. גם בתשט"ו, כמו בתשט"ו מנה העדר ב-19 משקים קיבוציים למעלה מ-100 פרות חולבות.

שנת תשט"ז היא השנה ה־22 של קיום בקורת החלב בארץ והיא גם שנת השיא בתנובת החלב והשומן. תנובת החלב הממוצעת בתשט"ז עלתה ב־204 ק"ג על זו של תשט"ו. תנובת השומן לפרה גדלה ב־8 ק"ג ואחוז השומן עלה.

תנובת החלב והשומן במשקי ספר-העדר בעשרת השנים האחרונות

השנה	מס. המשקים	מס. הפרות	חלב ק"ג	שומן ק"ג	% השומן
תש"ו	82	6837	4295	157.9	3.69
תש"ז	85	9088	4403	159.1	3.61
תש"ח	64	7539	4342	159.8	3.68
תש"י	196	9021	4015	164.1	3.64
תש"א	147	12272	3869	140.1	3.62
תש"ב	195	14100	3796	141.0	3.72
תש"ג	199	14600	3869	140.0	3.60
תש"ד	198	14337	4197	149.0	3.55
תשט"ו	184	14273	4632	165	3.56
תשט"ז	182	14200	4836	173	3.58

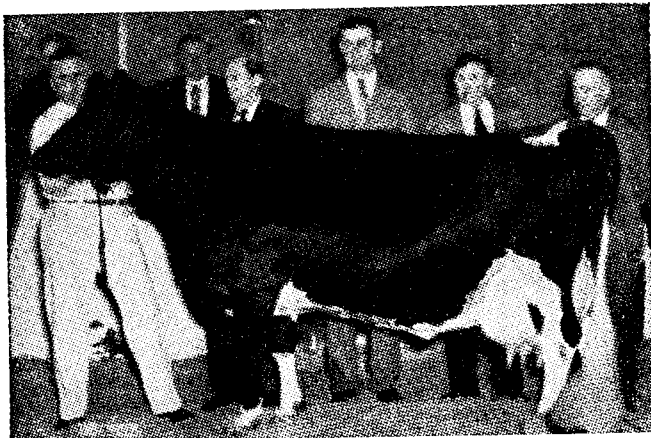
שלמה וגשל

פיזור המשקים לפי רמת התנובה השנתית הממוצעת הוצר במידה ניכרת בהשוואה לתשט"ו. רק משק אחד ירד כתוצאה מתקלות מיוחדות בעדרו לתנובה אל מתחת ל־4000 ק"ג (3.803 ק"ג) ואילו תנובת השיא הגיע ל־6194 ק"ג. הקצוות בתנובת השומן הן 135 ק"ג המינימום ו־222 ק"ג המקסימום.

מחמשת המשקים שעברו בשנת תשט"ו את הממוצע של 6000 ק"ג נותרו בתשט"ז רק שניים: 1 עין צורים 81.9 6194 207 3.37 2 גירים 82.8 6069 207 3.39 לציון מיוחד ראוי משק שלוחות, אשר למרות הקיץ הקשה של השנה בעמק בית-שאן הצליח להגיע לשיא של 5968 ק"ג חלב לכל פרה חולבת, כשבעדרו 65 פרות בממוצע. גם ההישג של 208 ק"ג שומן בממוצע במשק זה הנו בלתי רגיל. קבוצת המשקים הגדולה ביותר — 15 במספר — התרכזה בעמודת התנובה מ־4700 עד 4800 ק"ג. 17 משקים עברו את התנובה הממוצעת של 5500 ק"ג ו־63 משקים עברו את התנובה של 5000 ק"ג. ב־17 משקים עלתה תנובת השומן הממוצעת של העדר על 200 ק"ג לכל פרה.

הפרה „דלייט” והשיא שלה

הפרה „מיננו קריק עדן דלייט”, שהגיעה לגיל של 14 שנה, קבעה שיא חדש בתנובת החלב בארצות הברית. פרה זו הניבה חמש פעמים במשך חייה 1000 פאונד שומן בתקופה, בשתי חליבות ביממה; בתקופתה האחרונה הניבה 11726 ק"ג חלב עם 4.32 אחוז השומן. 506 ק"ג שומן ב־326 ימי חליבה.

„דלייט” נולדה וטופחה במשקו של הרי רוסנבורי, רור צ'סטר, אינדיאנה, נמכרה לליקפילד פארמס, במיציגאן בשנת 1949 ובאחרונה נמכרה רה ל־י. א. טיילור, אוראנג' שבווירג'יניה ב־8500 דולר.

יש אמנם עוד פרה בארץ צות הברית שהניבה חמש פעמים 1000 פאונד שומן בחייה, זוהי „פנטסטיט אינקה פאט” פינדר סטאר” בעדר של האר גיברסיטה בפנסילוואניה, אולם זו נחלבה שלוש פעמים ביום.